

סרטים

כל אנשי המלך

"ברור כשמש, זה פרון."
"לא, ויילי סטארק הוא סלוד, הדיקטטור
הפורטוגלי, או ארגאס, הדיקטטור הברזילאי,
אבל הוא יכול להיות גם מוסוליני!"
הערות אלה נשמעו מכל עבר, מפי צופים
מוקסמים ונרגשים, ביצאם מן הסרט כל
אנשי המלך. אמנם רק מעטים דנו בתכונות
תיו הטכניות המעולות: קודם כל סרט
בעייתי, בעל גישה אמיצה, ישרה ומנתחת,
לאנושות חולה ונבוכה, בשנה זו ובכל שנה
אחרת.
"אננה בתים מפוארים לעניים", אומר ויילי
סטארק.
"אבל יודך מלוכלכות" מתנגד האידיאליסט
הצעיר.
"זו הדרך היחידה. אם רצונך לבנות, אתה
מוכרח לעפר את ירך באינו שהיא צורת!"
המאבק על אמצעים ומטרה הוא נקודת
המוקד של הדור הזה, של סופרים, אמנים
ואינטלקטואלים.

הדיקטטור טוב הלב. הבמאי, רוברט
(ג'ורג' נפוש) רוסן, סטרייטי ותיק, שהפך
מפיקבמאי-מחבר מצליח, היה נאלץ לצמצם
בסרט של שעתים חומר, שהיה יכול לשמש,
בנקל, סרט הרבה יותר ארוך. התוצאה:
תמונות קצרות מאד, אחדות מן הקצרות
ביותר, שהופיעו על הבד הקולי, המקשרות
במונטאז' מהיר את הקטעים היותר אישיים
בעלילה המרתקת, משום שהיא לקוחה, כמעט
פרט מן החיים עצמם.

ויילי סטארק (ברודריק קרופורד) הוא איכר
פשוט, חסר חינוך, המעמיד את עצמו לבחיר
רות למשרה קטנת-ירך בעיר שדה פעוטה.
הוא ישר, בעל רצון עז, דובר אמת. באותו
זמן הוא פוגש לראשונה את ג'ק ברדן, עתונאי
צעיר, שוילי "איש העם" הפשוט עושה עליו
רושם עז. הידידות הזאת עתידה לארוך זמן
רב, כי ויילי, לאחר שנכשל בבחירות הראי
שונות, ועמד בבחינות אחרות קיבל תואר
עורך דין, אינו זונח את הפוליטיקה. הוא
מצליח, תוך זמן קצר, לעשות לעצמו שם
במדינה עקב מלחמתו האמיצה באנשי מפלגת
השלטון. עובדה זאת איננה מונעת איתו
מתחבר לאותם אנשים ממש, כדי להבחר
מושל המדינה.

אולם ויילי סטארק איננו פוליטיקאי רגיל,
הזקוק למפלגה שתעמוד מאחוריו. הוא מיקוע
את שותפיו הפוליטיים בנאום מזהיר, מזהה
עצמו עם "האיש הפשוט". הדרך לשלטון
פתוחה בפניו. עתה נותר להוציא אל הפועל
את הבטחותיו: בתי חולים משוכללים, טיפול
רפואי חונם להמונים, בתי ספר לרוכב, וכיוצא
בזה. ויילי את תכניתו בנאומיו? הוא יסחט
את כספי העשירים, יוציאם לטובת העניים.
איתה שעה זורם אל קופתו של ויילי כסף
רב: הוא מחזיק בנגנון של עובדים, חילונאי
נים שכירים, שמטרתם לחסל כל אופוזיציה.
כל הכסף הזה בא לו מידי אותם בעלי הון,
שהוא מתימר ללחום בהם, לסחוט אותם.

אבל ההמונים מסורים לוויילי סטארק שלהם.
תקופה של גאות ורווחה באה למדינה. ויילי
סטארק הוא דיקטטור, אבל דיקטטור טוב
ומיטיב, הב חושבים, גם ויילי עצמו חושב
כך. בעיני עצמו הוא איננו מה שמסתכל
אובייקטיבי מן הצד רואה בו: איש אכזר,
שואף שלטון, שפעולותיו למען העם אינן
אלא אחיות עינים, מעין הבטחות-בחירות

"כה אנשי המלך": הצגת ככורה בניו-יורק, עולה ועולה ועולה

מסוג קצת אחר. דברים, שייפסקו מיד לאחר
שהרוחות תרעננה, כלומר ברגע, ששלטונו
של ויילי יהיה איתן בידיו.

המונים מהופנטים: ההמונים, באי
וילתב, אינם רואים את אשר מתחת לשטח.
הם רואים לפנייהם עתיד מזהיר, הם רואים
עולם, בו שמשו של ויילי סטארק שלהם עולה
ועולה ועולה. ואז בא, במפתיע, כוורו של
הרוצה.

ברודריק קרופורד, כוילי סטארק, נותן
משחק אמיתי, נבון ורב כוח. ג'ון אירלנד,
כתפקיד של עתונאי בן עשרים, הנתפס
בקסמו של סטארק, שהוא אחד מן השחקנים
הצעירים המשובחים בהוליווד, בעוד שניר
סדס מקמברידג', כמכירתו המת'מטג של
הדיקטטור, מוכיחה שהוא בעלת כשרון גדול.
האחרים בסרט, ומספרם רב, מביעים את
תפקידיהם באמונה תחת ידו הבטוחה של
רוברט רוסן, היודע גם לשלוט בקהל של
ניצבים, להפיק מהם את כל האפשרי.

בורגנים זעירים ונשים רגשניות:
תמונות ההמונים בכל אנשי המלך הן כן
המצוינות בסרט. הבמאי רוסן הצליח לתת
גם את רוח ההמון, המעריץ את אלילו, וגם
להסביר, בתמונות מהירות, מדוע מעריץ
ההמון את סטארק. זאת השיג על ידי צילום
אוסף הפרצופים, המשנע ביותר, שהופיע
על הבד זה זמן רב. איכרים פשוטים, נשים
רגשניות ומהירות התלהבות, פועלים בורגנים
זעירים, כל אלה שולבו בסרט בסידורה של

מנוות ההמוניות בעת החורות, מבלי שהמציור
למים ידעו, שהסרט במצלמה מסתובב. הנסיון
הנועז, — לפי הלך המחשבה ההוליוודי —
עלה יפה.
אתלט, מדה, שחקן: ברודריק קרו
פירד היה, אמנם, דמות ידועה בהוליווד, אך
עד כל אנשי המלך, לא העלה איש על

"כה אנשי המלך": רצה המושיח, כדורו של רוצח

דעתו, שיש בו משהו יותר מן הבינוני. מיד
לאחר הופעתו בסרט, הציף אותו גל פרסים:
האוסקר, פרס מבקרי הקולנוע בניו-יורק,
פרס כתבי-חזן בהוליווד. קרנו עלתה בבת
אחת, קיבל את התפקיד הראשי בסרט אחר,
שהזוכר בקשר לחלוקת פרסים השנה, רק
אתמוז נולדה.
ברודריק (ברוד לידיו) הוא בן משפחה
בעלת מסורת חיאטרונית ארוכה. צער רב
הצטערו הוריו, שחקנים ידועים, כאשר בנם
לא הראה, בנעוריו, שמץ של נטיה למקצוע.

צילומיאמת, שרוסן ערכם בעיר אמריקאית
"אופינית", בהשתמשו לא בנציבים הוליוודי
דיים מקצועיים, אלא באוהחים פשוטים. אפילו
השוטרים בסרט הם אמיתיים ולא שחקנים.
ביחוד משנע באמיתותו הפרק האחרון בסרט,
המתאר את הרצחו של סטארק בידי רופא
נוטר-איבה. בקטע זה, שצולם בעיר קטנה
בקאלפורניה, השתתפו אלף ניצבים. המך
צועים היחידים היו השחקנים הראשיים. רוסן,
בשאפו להוציא מן הניצבים החובבים שלו
כל שמץ של יראת מצלמה, הסריט את הת-

תחת זאת גילה כשרון אתלטי, הצטיין בכדור
רגל, כדור סל, שחיה. ההורים המסכנים ראו,
נאנחו והבליגו, נאנחו ביתר עוז, כאשר עלה
ברוד על אנטי משא, כמלת. לאחר שהים היה
עליו לנרא, חור הביתה, לחיות "על חשבון
אבא".

אותו זמן הוצע לו, דרך מקרה, להשתתף
בתסכיתי ראדיו. ברוד הסכים, הוציא לעצמו
שם טוב, קיבל — בקלות שהפתיעה אותו —
תפקיד במחזה ברודוויי אחר כך במחזה אחר,
ולבסוף הגיע להוליווד. אך החליט, שהקול
נוע אינו מתאים לכשרונו, חזר אל התיאטרון
וביצע את תפקידו הידוע ביותר על הבמה:
לני במעשה בעכברים ובניאדאם מאת ג'ון
סטיינבק. כאשר הוסרט הסיפור בהוליווד,
נקרא ברוד אל עיר הסרטים, אך ההפקיד
ניתן ללון צייני (הבן). למרות המכה הקשה,
נשאר ברוד בהוליווד עד היום, עבר מתפקיד
קטן אחד למשנהו עד שהפך ויילי סטארק
בכל אנשי המלך.

בקורה

הפסע חרין גורם — של ארבעת
הגברים, כפי הנראה, שהתאהבו בג'ון קרו
פורד, עקרת בית מחוקת-פרצוף, שנשטה את
ביתה, הפכה זונה, ראתה חיים.

ראיתי את ברלין — כמה מבעיות
שיקומה של ברלין יוחס המנצח אל תושביה,
בעיניהם של חיילים אמריקאיים: אחד רך,
השני קשה-לב, המשוחקים על ידי מונטגומרי
קליפט ופול דוגלאס. סרט עשוי יפה, שצולם
במקום העלילה עצמו, על רקע העיר ההרוסה,
ובהשתתפות מספר שחקנים מקומיים.
אשת קלפים — הוא סרט המנסה להר-
כיה שקלפים ומשחקי גורל מסוכנים ביותר
בחיים. הוא מצליח, אמנם, לשכנע, שהם מסי-
כנים, או ביחוד כנושא לסרט. ברבארה סטאנ-
וויק, עקרת בית, יורדת בסולם החיים עד
השלב התחתון, נוטשת את בעלה, חוזרת אליו
לאחר שכמעט הססה אותו.

האיש על מגדל אייפל — המפקד
מייגרה מן המשטרה הפלילית הפריזאית פותח
תעלומת רצח מסובכת ביותר, מציל אדם חף
מפשע מן הגילוסניה, לוכד עבור המערף את
הרוצח האמיתי. כל זה, לאחר כיתות-רגליים
מייגע (עבורו), ומעניין (את הקהל באולם)
בפאריס רבתי. צ'ארלס לוטון, בורגס מרדית
(שחקן, במאי), פראנשו טון ורבים אחרים
בסרט בלשי טוב מאד.

חמת המזג

